

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความเครียดของ
นักศึกษาพยาบาลขณะฝึกปฏิบัติงาน วิชาแนวคิดพื้นฐานและ
หลักการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

คณะวิจัย

นางกล้วยไม้ ธิพรพรรณ

นางนงลักษณ์ แก้วศรีบุตร

นางจารุวรรณ สีลา

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักศึกษาพยาบาล ขณะฝึกปฏิบัติงานวิชาแนวคิดพื้นฐาน และหลักการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 117 คน กลุ่มตัวอย่างเลือกจากประชากร ได้รับแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ความเครียดของนักศึกษาขณะฝึกปฏิบัติงาน 3) ลักษณะงานที่ปฏิบัติและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และ 4) สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยง และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาและเพื่อน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสัปดาห์ที่ 4 หลังจากนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 92.6) บิดา-มารดามีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 85.2) มีรายรับอยู่ในช่วง 1,000-5,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 68.5) ต่ำที่สุดคือน้อยกว่า 1,000 บาท (ร้อยละ 0.9) ค่าใช้จ่ายประจำเดือนเพียงพอ (ร้อยละ 85.2) ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 14.8) 2) ความเครียดของนักศึกษาขณะฝึกปฏิบัติงานพบว่า มีความเครียดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 54.6) อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 42.6) พบน้อยที่สุดคือในระดับสูง (ร้อยละ 2.8) 3) ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายและสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ร้อยละ 54.6) อยู่ในเกณฑ์ไม่ดี (ร้อยละ 42.6) เกณฑ์ดี (ร้อยละ 2.8) 4) สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาและอาจารย์นิเทศ พบสูงที่สุดคือการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 74.1) ด้านความเป็นมิตรและความรื่นรมย์ อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 63) ต่ำที่สุด คือ ความเป็นอิสระจากการคุกคาม อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 58.3) 5) สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านที่พบสูงที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 57.4) ด้านความเป็นมิตรและความรื่นรมย์ (ร้อยละ 46.3) ด้านที่พบต่ำที่สุด คือ การติดต่อสื่อสารระบบเปิด (ร้อยละ 26.9) 6) สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ด้านที่พบสูงที่สุด คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 74.1) การสนับสนุนกันและกัน (ร้อยละ 62) 7) ความสัมพันธ์พบว่าลักษณะงานที่นักศึกษาปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษาอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.416$) สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์กับ
 ความเครียดของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.401$) สัมพันธภาพของ
 นักศึกษาและอาจารย์นิเทศ ด้านความไว้วางใจ และความมั่นใจมีความสัมพันธ์กันกับความเครียด
 ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = .262$) สัมพันธภาพของนักศึกษายาบาล
 กับอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านความไว้วางใจและความมั่นใจมีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษา
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = .266$)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย คือ ผู้บริหาร และอาจารย์พยาบาลควรให้ความสำคัญในการ
 มอบหมายงาน การเลือกหอผู้ป่วยที่เหมาะสม สอดคล้องกับระดับความรู้ สติปัญญาของนักศึกษาใน
 ระดับวิชาชีพปฏิบัติการและเทคนิคการพยาบาล จึงจะช่วยให้ศึกษาไม่เกิดความเครียด หรือมี
 ความเครียดน้อยที่สุด เพื่อให้สามารถฝึกปฏิบัติการพยาบาลบรรลุตามวัตถุประสงค์ ก่อให้เกิดการ
 เรียนรู้ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ